

A népruházati direktórium és Erdélyi népbiztos huszonkéimillió panamája.

Kommunista vezérek az árdrágítás nagymesterei — Hogyan tették tönkre a Népruházati Bizottságot.

A kommunista rablógazdálkodás eddig napfényre került adatainak óriás halmazából, mint a fékevesztett emberi elvetemültség és a fenékig rothadt korrupció ritka iskolapéldái, meszsze kimagaslanak az alábbi hiteles adatok, amelyek a likvidálás alatt álló Népruházati Bizottság üzleti szerve, a *Ruházati Cikkeket Beszerző Részvénytársaság* okmánytárából kíváncsoknak a nagynyilvánosság tisztító ítélőszéke elé. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy a *Ruházati Cikkeket Beszerző Részvénytársaság*, egy annak idején tisztán altruista alapra épített közintézmény kárára a kommun alatt rászabadított öttagú direktórium mintegy huszonkéimillió koronát panamázott el és ezenkívül az apróbb egyéni visszaélések egész láncolatát követték el a ruhaelosztás hivatalos szerve körül csoportosuló vezetők és hozzájáratóik érdekében.

Mindjárt a proletárdiktatura kikiáltása után a Népruházati Bizottság ügyeit egy öt tagból álló direktórium vette át s az intézet élén álló vezetőknek távoznok kellett. A teljhatalommal felruházott direktórium öt kereskedősegéd-ből állott, akik között Weisz József volt a főintéző. Mellette működtek Vidor Bertalan, Gold Miksa, Fehér Sámuel és Szécsi Mór. Mihelyt elhelyezkedtek, első dolguk volt, hogy önmagukat és nagykiterjedésű hozzájáratóikat felruházzák. Az akkori egyéni kiutalások hosszú listáján egész sereg ismertnevű kommunista vezér nevét találjuk. Így a többek között Rákosi Mátyás népbiztos és családja, Rákosi Ferenc, a forradalmi törvényszék elnöke, Pór Ernő, az egész Rabinovics-család siettek felruházkodni. Több nagyértékű ruhanemű jutott Böhm Vilmos népbiztosnak is, aki azonban az árát elfelejtette az intézetnek megtéríteni. Kun Béla családja részére a Menekült Ügyek Népbiztosságának számlájára szolgáltattak ki nagyobb mennyiségű árut. Weisz József direktóriumai vezető egyenes parancsára ezenkívül a politikai megbízottak és a főkolompók százai jutottak ruhaneműekhez, noha egész bizonyos, hogy a foglalkozási körükhöz tartozó beszerzési csoportoknál vagy üzemeknél és esetleg az Általános Fogyasztási Szövetkezet útján szintén ellátták magukat ruhával. Ugyanakkor történtek ezek, amikor az elbolondított munkásság ezrei a bezárt boltok előtt ödöngve nem tudtak ruhához jutni.

De Weisz József direktóriumai vezető nem azért volt egyúttal vezető tagja az Általános Fogyasztási Szövetkezetnek, hogy ne gondoskodott volna ennek ellátásáról is. Weisz egyetlen parancsára az Általános Fogyasztási Szövetkezet mintegy tízmillió korona értékű árut kapott a Ruházati Beszerző Részvénytársaságtól. Az árakat egyenesen Weisz diktálta teljesen önkényesen és sok százalékkal alacsonyabban a forgalmi áraknál. Ne gondolja azonban senki, hogy ezen nagy árleszállításokra Weisz elvtársat talán a proletárok iránti atyai gondoskodás vezette. Mint utóbb kiderült, az egész vásárlás a legönzőbb egyéni spekuláción alapult. Weisz elvtárs a tízmillió üzlet lebonyolítása után nyomban a Népruházati raktáraiban maradt ruházati cikkek árát felemelte száz, sőt háromszáz százalékkal. Ebből kitűnt az a nyilvánvaló szándék, hogy ezáltal a nekik poton áron jutott tízmillió szállítás árát is önként felemelkedjék.

Csak egy példát mutatunk be arról, hogyan dolgoztak egymás kezére Weisz József és Erdélyi Mór, aki tudvalevően az Általános Fogyasztási Szövetkezet élén állt, s így a nagyszabású áruátvétel körül tevékenyen résztvett. Az Általános Fogyasztási Szövetkezet a Népruházati Bizottságtól ezernégyszáz darab vászonlepedőt kapott, amelynek rendes eladási ára harminc korona volt. Az Általánosnak azonban Weisz parancsára féláron alul, tízennégy koronába számították fel. Ez az ár azonban csak addig állt, amíg az áru a Népruházati raktárában hevert. Az elszállítás után a kitünő kereskedői leleményességgel megáldott Weisz elvtárs az árát száz koronára emelte föl, azért, hogy a szövetkezet is minél drágábban adhaassa el. A szövetkezet ezen lepedőket már kétszáz koronájával árúsította, ami csekély ezernégyszáz százalékos keresetnek felel meg. Hasonló furfangos árműveléssel drágították meg harmincezer méter különböző ruhakreton árát is. A negyven koronáért felszámított férfi gyapjuszöveteket csekély ezer

százaléki haszon mellett, méterenkint négyszáz koronáért adták el a szövetkezeti eszme nagyobb dicsőségére. Az árdrágítás ezen iskolapéldái mellett a hirhedt galíciai láncoshiénák valóban elbujhattak szégyenletükben.

Az ilyen ravasz kalkuláción alapuló kommunista gazdálkodás végső eredményeként a Népruházati Bizottság üzleti könyveiből és más hivatalos adataiból megállapítható, hogy az élelmes öbös direktórium e tizenöt milliő koronára becsülhető konjunkturális haszonon kívül legalább még hétmillió korona külön sápot ért el, ami összevéve mintegy huszonkét milliő korona haszonnak felel meg. Ezt kapta volna a munkások Általános Fogyasztási Szövetkezete, ha ugyan a horribilis összeg nagyobbik része nem vándorolt volna a kitünő üzleti akvizíciót lebonyolító elvtársak zsebébe. Hogy személy szerint melyiknek mennyi része volt a sápolás körül, és melyik elvtársnak külön-külön hány milliő terhelte a lelkiismeretét, azt a nyomozó rendőri hatóság tudná pontosan megállapítani, aminthogy

az egész botrányos ügy megérett a büntető hatóság gyors beavatkozására. A kereskedelemügyi miniszter már elrendelte, hogy a vörös údrágítók által a Népruházati Bizottságnak okozott két millió korona kárt az Általános Fogyasztási Szövetkezet térítse meg. De vajjon a munkások fogyasztási szövetkezete meg tud-e felelni e kötelezettségének? Ugy tudjuk, hogy ott máris zavarok vannak az elszámolás körül. Közvagyonról lévén szó, a legszigorubb vizsgálatot kérjük az Általános Fogyasztási Szövetkezet ellen.

A kommunista erkölcsöket jellemzi az is, hogy a Népruházati direktórium és Erdélyi Mór akkori közlélmézési népbiztos milliós panamáiról már a szovjeturalom elején kezdtek maguk között beszélni a munkások és ezek alapján Lengyel Gyula pénzügyi népbiztos el is rendelte a vizsgálatot, sőt az öt direktóriummi tagot forradalmi törvényszék elé állították, de Erdélyi népbiztos bőrének megmentése érdekében az egész bűnös társaságot futni engedték.

Dobozi István.